

ROČNÍK 9

Jún 2017

SPEKTRUM

ČASOPIS INTEGROVANÉHO ODBOROVÉHO ZVÄZU

www.ioz.sk

Slováci potrebujú rast miezd
je čas si vypýtať viac!

#európskaPráca
#európskaPláca

7. SNEM IOZ

„K najdôležitejším našim úlohám patrili úlohy týkajúce sa prípravy a realizácie hlavných úloh v tomto roku, kolektívneho vyjednávania, právneho poradenstva členom a základným organizáciám, vrátane otá-

zok BOZP, metodické návštevy v základných organizáciách, príprava a rokovanie orgánov zväzu, medzinárodná činnosť ako aj pripomienkovanie návrhov právnych predpisov.“

„Tento štát a ekonomika má na to, aby vláda viac tlačila na vyššie mzdy. Myslíme si, že treba začať hovoriť o opatreniach, ktoré budú zvyšovať odmeňovanie ľudí.“ *Robert Fico*

Z ROKOVANÍ ORGÁNOV ODBOROVÉHO ZVÄZU

Predsedsníctvo IOZ 26. januára 2017

V úvode rokovania predsedsníctvo zobralo na vedomie kontrolu plnenia uznesení a vyhodnotilo priebeh a závery 6. snemu IOZ, ktorý sa konal v závere uplynulého roka. Uznesenia k tomu boli prijaté bez pripomienok.

V ďalšom bol prerokovaný tradičný balík z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Materiály boli predložené písomne. Predsedsníctvo zobralo na vedomie správu o odborovej kontrole nad stavom BOZP vo zväze a v súčasnosti s ňou schválilo plán kontrol pre túto oblasť v roku 2017. K uzneseniam o BOZP neboli vznesené pripomienky.

Aj správa o použití 2 % zaplatenej dane z príjmu bola predložená v písomnej forme. Predsedsníctvo ju schválilo a zároveň uložilo vypracovať správu z ďalšieho obdobia o použití prostriedkov zo zaplatenej dane v roku 2017.

Predsedsníctvo schválilo plán činnosti OZ v roku 2017 a tiež obsah rokovaní jeho orgánov – predsedsníctva a snemu. K tomuto neboli pripomienky. Materiály sú uverejnené na web stránke IOZ. V ďalšom predsedsníctvo prijalo informácie o postupe KV KZVS a PKZ v roku 2017. Bez pripomienok ju zobralo na vedomie.

Predsedsníctvo schválilo zápis do zoznamu ZO IOZ k 26. 1. 2017 **ZO IOZ pri SLS-TECH-NACO, s.r.o.**, príslušnosť RR IOZ Stred; **ZO IOZ pri MEDUSA GROUP, s.r.o.**, príslušnosť

RR IOZ Západ. Výmaz zo zoznamu ZO IOZ k 26. 1. 2017 **ZO IOZ HS-INGREAL, a.s.**, príslušnosť RR IOZ Východ; **ZO IOZ ZO dopravy a autoopravárstva Lučenec**, príslušnosť RR IOZ Stred.

V časti o medzinárodných aktivitách zväzu boli schválené prijatia zahraničných partnerských delegácií, účasť na zasadaní európskej IndustriAll

ako aj správy z pracovných ciest v zahraničí.

V závere rokovania bol prerokovaný komplex informácií, ústnych a písomných, o rokovaní orgánov IOZ, KOZ SR, JMF ZOO v SR. Bola tiež podaná informácia o odvode členských príspevkov a návrhy na použitie stanovených percent zo zaplatenej dane, ako aj niektoré personálne náležitosti.

Predsedsníctvo IOZ 27. apríla 2017

Po úprave programu rokovania a niektorých administratívnych otázok predsedsníctvo schválilo účasť M. Brodzinskej na rokovaní spoločnej tripartity ČR/SR v Českej republike. V ďalšom rokovaní prebiehalo v zmysle schváleného programu. Zobralo na vedomie kontrolu plnenia úloh, schválilo účasť zástupcu zväzu na zasadaní východného regiónu IndustriAll Europe. Bez pripomienok.

Následne predsedsníctvo zobralo na vedomie vyhodnotenie Hlavných úloh na roky 2016 až 2018 a odporučilo materiál na rokovanie Snemu IOZ. V ďalšom predsedsníctvo prerokovalo mzdový vývoj v zamestnávateľských subjektoch v pôsobnosti IOZ za rok 2016, ktorý zobralo na

vedomie s odporúčaním využiť materiál pri kolektívnom vyjednávaní. Predsedsníctvo zobralo na vedomie tiež priebežné hodnotenie plnenia dohôd s partnermi v ČR, ktoré boli súčasťou programu na Sneme IOZ.

V balíku s témou hospodárenia odborového zväzu boli prerokované: *správa o čerpaní rozpočtu za rok 2016, správa o čerpaní fondov IOZ za rok 2016 a tiež stanovisko RK IOZ k týmto správam*. V rozprave neboli vznesené pripomienky ani iné odporúčania k uvedeným materiálom. Následne predsedsníctvo prerokovalo návrh na zvolenie snemu OZ a schválilo program jeho rokovania ako aj ďalšie organizačno technické úlohy s tým súvisiace. Potom boli

prerokované organizačné a obsahové zabezpečenia rokovaní výborov RR (1. polrok), seminára mladých odborárov (2. polrok) a vzdelávania členov ústredných orgánov a ZO IOZ (2. polrok).

Predsedsníctvo schválilo výmaz základných organizácií zo zoznamu ZO IOZ: ZO IOZ pri STA-VOŮNIA, a.s., príslušnosť Regionálna rada IOZ Stred; ZO IOZ pri MARKÍZA-SLOVAKIA, spol. s.r.o., príslušnosť Regionálna rada IOZ Západ.

V časti o medzinárodnej činnosti zväzu predsedsníctvo zobralo na vedomie správy zo zahraničných pracovných ciest bez pripomienok a schválilo prijatie zahraničných partnerských odborových zväzov v oblasti stavebníctva na zasadnutie tzv. W6 – Wiesbadenská skupina, v dňoch 5.- 6. 6. 2017 v Bratislave ako aj účasť zástupcu IOZ na tomto podujatí. Bola schválená tiež účasť predstaviteľov IOZ na stretnutí s predsedami OZ DLV ČR, IOZ a OZ Solidarnosť, 15. júna 2017 v Ostrave.

V závere boli prijaté viaceré informácie (ústne a písomné) o rokovaní odborových orgánov, o odvode členských príspevkov, o personálnych otázkach a niektorých organizačno technických úlohách v odborovom zväze. Bola tiež schválená žiadosť o sociálnu výpomoc pre člena ZO IOZ v a.s. EUROVIA Košice.

Informácie z rokovaní predsedsníctva boli priebežne uverejňované v e-správach IOZ na jeho web stránke.)

-redakčne upravené

ZO SNEMU IOZ

Siedme rokovanie Integrovaného odborového zväzu sa uskutočnilo 25. mája t.r. v Žiline. Na rokovaní boli prítomní členovia tohto orgánu, členovia revízejnej komisie, rady mladých

a tiež zamestnanci odborového zväzu. Prítomní hostia zastupovali: KOZ SR Monika Uhlárová, viceprezidentka; OS STAVBA ČR Milan Vomela, predseda a Pavel Zitko, podpredseda; OS DOSIA

Jan Rejský, predseda a Jan Čup, podpredseda; OS TOK ČR Zdeněk Heller, predseda a Miloš Konečný, podpredseda. Hostia z ČR sa zúčastnili v tomto zložení v súvislosti so spoločným rokovaním s predstaviteľmi IOZ SR.

Po procedurálnych otázkach bola vykonaná kontrola plnenia uznesení prijatých na predchádzajúcom sneme, ktorú prítomní zobrali na vedomie. V správe o činnosti, ktorú predložila Marta Brodzianska bol členom snemu predložený odpočet aktivít zväzu so zdôraznením na realizáciu hlavných úloh IOZ. Členovia snemu správu zobrali na vedomie. V ďalšom priebehu bolo prerokované *plnenie dohôd s partnerskými odborovými zväzmi z ČR*, ktoré bolo obojstranne označené za prospešné.

Bol tiež prerokovaný obsahový materiál *Vyhodnotenie hlavných úloh IOZ na roky 2016 až 2018*, ktorý snem schválil. Snem tiež schválil materiál týkajúce sa čerpania rozpočtu a fondov IOZ a stanoviská RK k nim. Záver rokovania vyplnila diskusia prítomných. (O rokovaní snemu pozri e-správy IOZ z 1. júna t.r.).

ZO SPRÁVY O ČINNOSTI IOZ

V úvode svojej prezentácie predsedníčka OZ M. Brodzianska zdôraznila, že súčasťou správy na rokovaní je spolupráca s partnerskými odborovými zväzmi v ČR – OS DOSIA, OS Stavba ČR a OS TOK ČR. „Preto sme veľmi radi, že plnenie našich dohôd o spolupráci môžeme prerokovať za účasti ich štatutárnych zástupcov“.

V ďalšom uviedla, že „naša každodenná práca bola súčasťou realizácie úloh KOZ SR prijatých na jej III. zjazde“. K najdôležitejším patrili úlohy týkajúce sa prípravy kolektívneho vyjednávania, právneho poradenstva členom a základným organizáciám, vrátane otázok BOZP, metodické návštevy v základných organizáciách, príprava a rokovanie orgánov zväzu, medzinárodná činnosť, ako aj pripomienkovanie návrhov právnych predpisov, kde k najdôležitejším sa patrí novela zákona o kolektívnom vyjednaní“.

Nemenej dôležité bolo plnenie úloh vyplývajúcich zo sociálneho partnerstva a to v spolupráci s našimi sociálnymi partnermi ZSPS, ZZ MHD, ÚZCL a pre zväz partnerským MDVRR SR.

Vývoj hospodárstva SR

Aj dnes môžeme konštatovať, že vývoj ide pozitívnym smerom, čo už pociťujú všetci občania a zamestnanci. Aké sú teda celospoločenské ukazovatele? Priaznivý vývoj ekonomiky pozitívne ovplyvnil vývoj medziročnej inflácie, ktorá v roku 2016 dosiahla mínusovú hodnotu – 0,5 %. V apríli t.r. medziročná inflácia v porovnaní s aprílom 2016 dosiahla hodnotu 0,8 %, t.z. o to sa zvýšili spotrebiteľské ceny a priemerná ročná miera inflácie dosiahla v apríli 2017 hodnotu 0,0 %.

Na konci roku 2016 sme zaznamenali rast HDP o 3,0 % a na konci marca t.r. ďalší rast o 0,8 %.

Positívom je, že pokračoval postupný rast v odvetviach v pôsobnosti nášho zväzu. Po minuloročnom poklese postupne rastie stavebná produkcia, čo je ovplyvnené najmä výrazným zvýšením novej výstavby, vrátane modernizácií a rekonštrukcií v oblasti bytovej politiky, ale predovšetkým výstavbou diaľnic a rýchlostných ciest. Žiaľ, stavebná produkcia však za tri mesiace v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2016 klesla o 5,7 %.

Positívny vývoj zaznamenávame v leteckej doprave, ale aj v dopravných podnikoch, kde medziročne preprava osôb vzrástla o 4,8 % a výkony v osobokilometroch o 11,5 %.

Napriek celkovému pozitívnemu rastu, určitá stagnácia, resp. pomalší rast pokračuje vo výrobe textilu, odevov, kože a kožených výrobkov.

Miera nezamestnanosti k 30. 4. 2017

Positívny vývoj národnej ekonomiky sa odzrkadľuje aj v zamestnanosti. Nezamestnanosť má klesajúcu tendenciu, o čom svedčí skutočnosť, že v tomto období atakuje historické minimá od augusta 2008. Miera evidovanej nezamestnanosti na Slovensku dosiahla v apríli tohto roka úroveň 7,74 %. Stav disponibilných uchádzačov o zamestnanie dosiahol vo štvrtom mesiaci tohto roka 211 tisíc osôb. Pre porovnanie, na konci 1. Q 2016 bolo na Slovensku evidovaných nezamestnaných 291,9 tisíc, čo je 9,4 %.

Opäť však musíme konštatovať, že aj napriek uvedenému priaznivému ukazovateľom v odvetviach v pôsobnosti nášho zväzu nenastal výraznejší pozitívny posun v zamestnanosti, skôr naopak. Takmer vo všetkých odvetviach je nedostatok odborných zamestnancov, vrátane odvetvia TOK, kde chýbajú najmä šičky, ako aj vodiči MHD. Vychádzajúc aj z týchto základných ukazovate-

lov, ak výkony a produkcia rastie a zamestnanosť stagnuje, tým naďalej rastie produktivita práce.

Tomuto vývoju zodpovedá aj rast priemernej mzdy v národnom hospodárstve, ktorá v roku 2016 dosiahla 912 Eur a na konci marca t.r. 993 eur, avšak napr. v stavebníctve to bolo len 628 eur.

Priemerná mesačná mzda zamestnávateľských subjektov, kde pôsobia naše základné organizácie, dosiahla výšku 1 012,17 eur, v absolútnom vyjadrení v medziročnom porovnaní je vyššia len o 16,29 eur oproti roku 2015. Tento vývoj je ovplyvnený miernym (cca o 2 %) nárastom priemernej mzdy v pôsobnosti sekcií civilného letectva, stavebníctva, textilného, odevného a kožiarskeho priemyslu.

Vývoj minimálnej mzdy

Minimálna mzda, je rozhodujúca predovšetkým pri vyjednávaní podmienok odmeňovania v kolektívnych zmluvách. Preto je táto

mzdy vo výške 492 eur by malo zabezpečiť, že čistá MM v roku 2018 bude nad hranicou rizika chudoby, tak ako je to vo väčšine krajín, kde majú minimálnu mzdu stanovenú.

KZVS a PKZ

Jednou z rozhodujúcich možností a základným prostriedkom, ako zabezpečiť a udržať garantované nároky a eliminovať negatívne dopady na zamestnancov, naďalej zostáva mať uzatvorené platné kolektívne zmluvy.

V kolektívnom vyjednávaní postupujeme na úrovni odborového zväzu a základných organizácií v súlade s Postupom kolektívneho vyjednávanía KZVS a PKZ na rok 2017. V súčasnosti máme platné a účinné tri KZVS a to pre civilné letectvo, uzatvorenú s Úniou zamestnávateľov v civilnom letectve, účinnú do 31. 8. 2017, pre dopravné podniky podpísanú so Zväzom zamestnávateľov MHD s účinnosťou do 31. 12. 2020 a v odvetví stavebníctva podpísanú so Zväzom stavebných podnikateľov Slovenska, ktorá má

účinnosť do 31. 12. 2018. I napriek skutočnosti, že máme v pôsobnosti zväzu platné a účinné KZVS vo všetkých odvetviach, vrátane KZVS pre verejnú správu a štátnu službu, ktoré sú uzatvárané na úrovni Konfederácie, nemôžeme byť so súčasnou situáciou spokojní. Naďalej nemáme KZVS v odvetví TOK, kde nevyjednávame, nakoľko nemáme sociálneho partnera.

Ukončené vyjednávanie máme len pre dopravné podniky a to uzatvorením Dodatku č. 13 s účinnosťou od 1. 6. 2017. Dodatok rieši rast minimálnych taríf, kde prvý tarifný stupeň je na úrovni 435 Eur, t.j. na úrovni MM a rast miezd zamestnancov o 2 %.

Tu sa s výpočtom tohtoročného ukončeného vyjednávanía treba pozastaviť. Pomaly viac ako polroka sa nemôžeme stretnúť pri rokovacom stole k návrhu dodatku KZVS pre civilné letectvo a to z dôvodu neujasnených personálnych otázok nášho sociálneho partnera. Avšak na základe ostatných rokovaní s našimi zamestnávateľmi, črtá sa na lepšie časy. V priebehu 2-3 týždňov by sme sa mali stretnúť.

Dodatok č. 5 pre stavebné spoločnosti vyjednávame. So ZSPS sme sa stretli už štyri krát – naposledy 22. 5. a výsledok? Nedohoda na obsahu, najmä pri raste minimálnych mzdových taríf a dohoda na sprostredkovateľovi. Prečo?

Dôvod známy a pre našich zamestnávateľov kardinálny. Nemožnosť rozširovania KZVS na celé odvetvie a tým podľa nich nevýhodné postavenie zamestnávateľov, ktorí sú členmi ZSPS, nakoľko pre nich je účinná KZVS. Túto skutočnosť vnímajú ako nevýhodu v konkurencii.

Žiaľ, spomínaný návrh novely zákona o kolektívnom vyjednávaní predložený ministerstvom práce pozitívne riešenie nám nenaznačuje, skôr naopak. Novela má reagovať na nález Ústavného súdu k extenzií, avšak ide podľa nášho názoru nad rámec nálezu. Z nášho pohľadu predmetný návrh kolektívne vyjednávanie obmedzuje, nakoľko kladie podmienky, ktoré nie sme ako sociálni partneri schopní splniť a to navrhované percento reprezentatívnosti pôsobnosti KZVS na zamestnancov a zamestnávateľov, kde pôsobí odborová organizácia príslušného OZ. Je dôležité, aby zodpovední, ktorí majú právo rozhodovať,

otázka v každodennej pozornosti KOZ SR a odborových zväzov. Rada predsedov OZ Konfederácie schválila návrh minimálnej mzdy pre rok 2018 vo výške 492 eur, s ktorým predstúpila pred svojich sociálnych partnerov.

Naším cieľom naďalej zostáva zabezpečiť plnenie odporúčania Európskeho výboru sociálnych práv, podľa ktorého by podiel minimálnej mzdy na priemernej mal dosahovať 60 %. Výbor prišiel k záveru, že situácia v SR nie je v súlade s článkom 4 §1 Európskej sociálnej charty, keďže minimálna mzda nezabezpečuje dôstojnú životnú úroveň. Slovensko navyše patrí medzi krajiny s najnižším podielom minimálnej mzdy na priemernej v rámci Európskej únie.

Návrh minimálnej mzdy na rok 2018

Určujúcou veličinou pri našom návrhu bola aj hranica rizika chudoby v roku 2015, ktorá vzrástla na úroveň 347 eur. Čistá MM 339 eur bola stále pod touto hranicou. Konfederácia odhaduje rast hranice rizika chudoby aj v nasledujúcich rokoch a preto stanovenie minimálnej

odstrániť v priebehu výkonu kontrolnej činnosti. Celkom bolo vykonaných 30 kontrol nad stavom BOZP a vydaných 11 opatrení. Najviac zistených nedostatkov naďalej bolo zistených v zdravotníckej a hygienickej starostlivosti. Pozitívne možno hodnotiť, že v roku 2016 sme nemuseli z úrovne zväzu vyšetrovať ťažký pracovný, resp. smrteľný pracovný úraz. Prehľad o celkovej činnosti zväzu a plnení úloh v oblasti BOZP, tak ako aj o plnení úloh v ostatných oblastiach nájdete v materiáli „Vyhodnotenie Hlavných úloh IOZ za rok 2016“.

Súťaž BOZP – 43. ročník

V tejto oblasti sme realizovali v tomto roku 3. – 4. mája 43. ročník súťaže žiakov SOŠ v oblasti BOZP v priestoroch hotela Sorea Titris Tatranská Lomnica. Aj tento ročník sa konal pod záštitou ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a tiež za podpory našich partnerov z radov sociálnych partnerov a spolupracujúcich subjektov.

pochopili naše argumenty a to, že KZVS je o dohode dvoch strán – príslušného zväzu zamestnávateľov a odborového zväzu. Budeme však „bojovať“ spoločne s Konfederáciou do konca, t.z., aby odborári opäť mohli navrhovať rozširovanie KZVS bez novo navrhovaných bariér.

Vyjednávanie na úrovni základných organizácií prebieha za účasti regionálnych koordinátorov IOZ a špecialistov IOZ. Zvýšená pozornosť zo strany odborového zväzu je sústredená na uzatvorenie PKZ, resp. v novozaložených základných organizáciách. Nie sú však výnimkou ani naše spoločné vyjednávania v prosperujúcich firmách a to tam, kde sa snažia právni zástupcovia zamestnávateľov do kolektívneho vyjednávania presadzovať prvky občianskeho zákonníka a nerešpektujú zákon o kolektívnom vyjednávaní. Naš cieľ, mať platné kolektívne zmluvy u všetkých zamestnávateľov, kde pôsobí naša základná organizácia a uzatvárať ich viac ako jeden rok, sa vcelku darí realizovať. Viac informácií aj o tejto oblasti je uvedených v materiáli Vyhodnotenie hlavných úloh za rok 2016.

Sociálne partnerstvo

Okrem kolektívneho vyjednávania KZVS so sociálnymi partnermi, ako už bolo vyššie uvedené, ako jediný odborový zväz je náš naďalej členom štyroch odvetvových tripartít MDVRR SR a to: stavebníctva, pozemných komunikácií, civilného letectva a cestnej dopravy. Za hodnotené obdobie zasadali jedenkrát odvetvové tripartity civilného letectva, cestnej dopravy a pozemných komunikácií, ktorých obsahom boli úlohy v letectve, cestnej doprave a pozemných komunikácií, zmluvy SSC a VÚC o údržbe ciest I. triedy, právne predpisy, priebežné hodnotenie záverov GP, ale aj pripravované zlúčenie NDS a SSC, čo bude pre nás v najbližšom, resp. budúcom jedna z vážnych otázok na riešenie. Toto zlúčenie, či spojenie bude mať rozhodujúci dopad aj na správy ciest v pôsobnosti VÚC, t.z. z nášho pohľadu na zamestnancov a tým i našich členov.

Odvetvová tripartita cestnej dopravy sa v ostatnom období okrem iného venuje otázke nedo-

statku predovšetkým vodičov, kde ako jednu z možností riešenia navrhuje zníženie veku vodiča z 24 rokov na 21 rokov. Samozrejme pre nás rozhodujúcim a najdôležitejším faktorom pre riešenie zamestnanosti a stabilizácie zamestnancov je otázka zodpovedajúceho adekvátneho odmeňovania, vrátane vhodných pracovných podmienok zamestnancov.

V decembri 2016 sa uskutočnila generálna porada ministra so sociálnymi partnermi, kde bola zhodnotená činnosť za rok 2016 a prijaté úlohy pre rok 2017.

V odvetví TOK spoločne so sekciou, ktorej rokovanie je plánované na jún t.m. musíme zhodnotiť realizáciu záverov z októbrového rokovania so štátnym tajomníkom MH SR, kde bol predložený návrh smerovania pre rozvoj tohto odvetvia.

Kontroly nad stavom BOZP

Preventívne pôsobenie, ktoré je našou prioritou je aj v počte nedostatkov, ktoré sa podarilo

Aktérmi súťaže bolo trinásť trojčlenných súťažných tímov zo stredných odborných škôl so zameraním na stavebníctvo, automobilový priemysel, dopravu, lesníctvo, obchod a služby a školy technického charakteru. Tak ako v predchádzajúcich rokoch súťažili chlapci a dievčatá, ktorí sa umiestnili na prvých troch miestach vo svojich školách na školských kolách, v súlade s pozíciami vydanými Integrovaným odborovým zväzom k organizovaniu 43. ročníka súťaže. Integrovaný odborový zväz v súlade so svojím programom bude aj v roku 2018 organizovať 44. ročník súťaže.

Neodmysliteľnou súčasťou našej činnosti je poskytovanie právnej pomoci a právneho poradenstva členom a základným organizáciám. Od 6. snemu bolo poskytnutých väčšieho rozsahu 65 právnych rád a stanovísk – týkali sa predovšetkým pracovného času, dôležitých osobných prekážok v práci a z oblasti rodinného práva (vrátane prípravy návrhov na súd), 35 materiálov bolo pripomenovaných v rámci MPK; v tomto období sme v rámci legislatívnej čin-

nosti aktívne spolupracovali na novele zákona o kolektívnom vyjednávaní.

Rokovanie orgánov IOZ + KOZ SR

Túto úlohu realizujeme účasťou zamestnancov a funkcionárov zväzu na rokovaníach orgánov ZO, ale aj metodickými návštevami, už osvedčenou formou e-správ IOZ, ktoré sa stali rýchlym informačným kanálom nielen pre funkcionárov IOZ a základných organizácií, ale postupne čo najväčšieho počtu členov zväzu a to z jeho úrovne, ale aj základných organizácií.

Ak hodnotíme vnútro-zväzovú činnosť, ako aj v predchádzajúcom období, k tejto oblasti sa radí aj práca s mladými. Opätovne môžeme konštatovať, že práca s mladými a našich mladých odborárov sa nám vyvíja pozitívne. Svedčí o tom skutočnosť, že sa aktívne naši „mladí“ zapájajú do zväzových aktivít, napr. už spomínaná súťaž BOZP.

Partnerské dohody

Jednou z tém rokovania snemu je Plnenie dohôd s partnerskými odborovými zväzmi ČR. Spolupráca nášho zväzu s odborovými zväzmi OS DOSIA, OS Stavba ČR a OS TOK ČaM vychádza a je v súlade s platnými písomnými bilaterálnymi dohodami.

Obsahom našej spolupráce v súlade s dohodami sú predovšetkým výmena obojstranných informácií o činnosti odborových zväzov, sociálny dialóg a sociálne partnerstvo v SR a ČR na úrovni OZ, vrátane kolektívneho vyjednávania, aktuálne odborové otázky, výmena obojstranných informácií o základných pracovno-právnych, sociálnych a daňových predpisoch a ich uplatňovaní, postavenie a právomoci od-

borov, výmena informácií o stave, vývoji príslušného odvetvia, výmena písomných materiálov, právnych predpisov atď.

Dôležitú úlohu majú osobné stretnutia zástupcov jednotlivých odborových zväzov na rôznych stupňoch a to najmä: pracovné stretnutia zástupcov vedení zväzov, účasť predstaviteľov zväzov na rokovaníach najvyšších orgánov a to rokovania zjazdov a snemov, účasť mladých odborárov z českých OZ na Seminároch mladých odborárov IOZ, odborné pracovné stretnutia. Osobitný význam majú spoločné pracovné stretnutia, napr. spoločné rokovanie IOZ a OS Stavba ČR a ich ZO zástupcov v európskych zamestnaneckých radách z odvetvia stavebníctva skupín VINCI, HOLCIM, SKANSKA, BOUYGUES, pracovné rokovanie zástupcov IOZ a partnerských odborových zvä-

zov IOZ z ČR na tému BOZP a ich účasť na 41. ročníku súťaže žiakov SOŠ z predpisov BOZP organizovanom IOZ, účasť zástupcov IOZ v ČR na Záverečnej konferencii projektu „Posilňovanie bipartitného dialógu v odvetviach“ – „55+“ sociálny dialóg v textilnom a odevnom priemysle – Projekt BIDI atď.

K tejto spolupráci sa radí aj medzinárodná činnosť na európskej úrovni a to v rámci Európskej federácie IndustriAll, kde náš zväz spoločne pôsobí s OS TOK ČaM a Európskej federácie stavebníctva – EFBWW spoločne s OS Stavba ČR. Tu naše zväzy presadzujú spoločné návrhy a obhajujú záujmy členov zväzov a zamestnancov príslušných odvetví. V ostatnom období je to napr. riešenie a uplatňovanie smernice o vysielaní zamestnancov.

-krátené-

ROKOVANIA VÝBOROV REGIONÁLNYCH RÁD IOZ

V máji tohto roku sa uskutočnili v poradí už 7. rokovania výborov regionálnych rád odborového zväzu, a to konkrétne 16. mája v regióne Východ, ktorému predsedala podpredsedníčka regionálnej rady Erika Lörinczová, následne 17. mája výbor RR Stred viedol predseda Igor

Neumann a 18. mája rokoval výbor regiónu Západ pod vedením predsedu regionálnej rady Jozefa Bónu.

Rokovania výborov okrem členov sa zúčastnili predsedníčka IOZ Marta Brodzianska, ktorá informovala prítomných o aktivitách IOZ, roko-

vaniach orgánov zväzu a KOZ SR a regionálni koordinátori Jarmila Fröhlichová, Jaroslav Chrupka a Ján Kren.

Hlavnými bodmi rokovaní boli prerokovanie obsahu materiálov predkladaných na 7. rokovanie Snemu IOZ dňa 25. mája 2017 v Žiline, predovšetkým Správa o činnosti Predsedníctva IOZ a činnosti IOZ od 6. Snemu IOZ, vyhodnotenie Hlavných úloh IOZ za rok 2016, ekonomické otázky zväzu za rok 2016 a zvolanie a príprava regionálnych rád v mesiaci október 2017 vo Svite.

Prítomní sa zaoberali aj situáciou a stavom kolektívneho vyjednávania KZVS a PKZ a vnútro-zväzovými otázkami.

Výbor regionálnej rady Východ ďalej zoberal na vedomie informáciu o vyzdaní sa Stanislava Biroša všetkých funkcií v orgánoch IOZ k 31. 3. 2017 a z tohto dôvodu prerokoval súvisiace personálne návrhy pre voľby členov orgánov regiónu a zväzu, ktoré sa uskutočnia v rámci rokovania regionálnej rady.

Výbor regiónu stred prerokoval aj otázky súvisiace s činnosťou ZO IOZ Stavebný podnik Námestovo a ZO IOZ STAVEBNÝ PODNIK, s.r.o.

Spracovala: Jarmila Fröhlichová
regionálna koordinátorka IOZ

Realizácia postupu kolektívneho vyjednávania KZVS na rok 2017 v pôsobnosti IOZ

V súlade s „Postupom kolektívneho vyjednávania KZVS a PKZ na rok 2017 v pôsobnosti IOZ“ a schválenia jeho realizácie v príslušných odvetvových sekciiach IOZ je stav kolektívneho vyjednávania KZVS pre rok 2017 nasledovný:

KOLEKTÍVNA ZMLUVA VYŠŠIEHO STUPŇA NA ROKY 2002 – 2020 PRE ORGANIZÁCIE DOPRAVNÝCH PODNIKOV

K KZVS bol Zväzu zamestnávateľov MHD SR predložený návrh Dodatku č. 13.

Obsah návrhu:

- Zvýšenie mzdových taríf pre hodinovo odmeňovaných zamestnancov v priemere o 10,3 % a pre mesačne odmeňovaných zamestnancov v priemere o 8,5 %.
- Zvýšenie priemernej mesačnej mzdy zamestnancov v roku 2017 minimálne o 4 % oproti dosiahnutej priemernej mzde v roku 2016.

Kolektívne vyjednanie sa konalo 2. marca 2017. Na tomto rokovaní sa zástupcovia zmluvných strán a Sekcie dopravných podnikov dohodli na obsahu dodatku v pozmeňujúcom znení jeho návrhu. Na základe podpísaného dodatku číslo 13 sa mzdové tarify pre hodinovo odmeňovaných zamestnancov sa od 1. júna 2017 zvýšia v priemere o 9 % a pre mesačne odmeňovaných zamestnancov v priemere o 7,9 %. Súčasne sa zamestnávatelia zaviazali zvýšiť priemernú mesačnú mzdu zamestnanca v roku 2017 vo výške minimálne 2 % oproti dosiahnutej priemernej mzde v roku 2016.

KOLEKTÍVNA ZMLUVA VYŠŠIEHO STUPŇA NA ROKY 2012 – 2018 PRE ORGANIZÁCIE STAVEBNÝCH PODNIKATEĽOV

Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska IOZ predložil ku KZVS návrh Dodatku č. 5.

Obsah návrhu:

- Zamestnávateľ poskytne extra dovolenku nad rámec dovolenky podľa ustanovení ZP zamestnancom, ktorí čerpajú svoju dovolenku v období s nižšou potrebou práce. Extra dovolenka sa poskytne v rozsahu dvoch dní v kalendárnom roku za súvislé čerpanie piatich po sebe nasledujúcich dní dovolenky. Pre účely tohto odseku sa za obdobie s nižšou potrebou práce považuje obdobie od 7. 1. do 15. 2. bežného kalendárneho roka.
- Zvýšenie mzdových taríf pre hodinovo a mesačne odmeňovaných zamestnancov v priemere o 7,4 %.

- Zvýšenie priemernej mesačnej mzdy zamestnancov v roku 2017 minimálne o 3 % proti dosiahnutej priemernej mesačnej mzde v roku 2016
- Zvýšenie mzdového zvýhodnenia za prácu nadčas vykonávanú v pondelok až sobotu z 25 % na 30% priemerného zárobku zamestnanca.
- Stanovenie výšky príspevku zamestnávateľa na DDS minimálne 1,5 %.

Prvé spoločné rokovanie o návrhu dodatku sa konalo dňa 15. februára 2017. Na základe záverov kolektívneho vyjednávania sa zmluvné strany dohodli na úprave mzdových taríf v tarifných stupňoch 1–4 v znení návrhu Dodatku č. 5 a nedohodli sa na úprave taríf v tarifných stupňoch 5–12 a na ostatných bodoch návrhu.

Kolektívne vyjednanie pokračovalo ešte ďalšími tromi spoločnými rokovaniami. Vyjednávači oboch strán sa dohodli na vypustení bodu 1 a 2 návrhu dodatku. Zmluvné strany sa ani na štvrtom kolektívneho vyjednávania nedohodli na úprave taríf v tarifných stupňoch 6–12, na náraste priemernej mesačnej mzdy zamestnanca a na zvýšení mzdového zvýhodnenia za prácu nadčas. Na základe vzájomnej dohody ukončili kolektívne vyjednanie a spoločne požiadali o riešenie sporných bodov Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, aby určilo sprostredkovateľa.

KOLEKTÍVNA ZMLUVA VYŠŠIEHO STUPŇA NA ROKY 2015 – 2017 PRE ORGANIZÁCIE CIVILNÉHO LETECTVA

K KZVS bol Únii zamestnávateľov v civilnom letectve SR predložený návrh Dodatku č. 1.

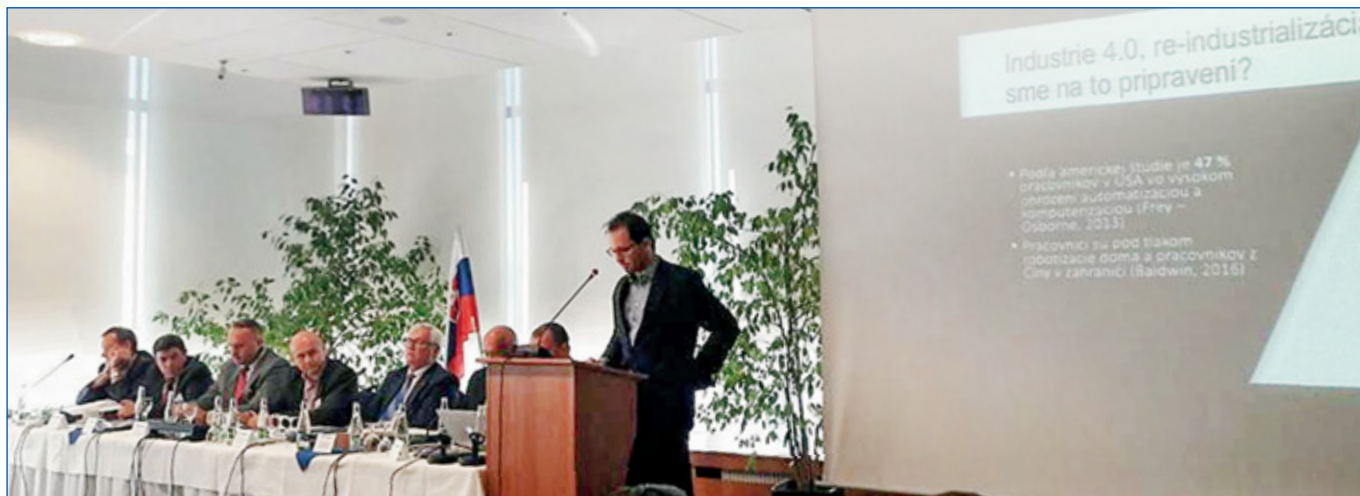
Obsah návrhu:

- Zvýšenie základnej mesačnej mzdy zamestnancov v roku 2017 oproti roku 2016 minimálne o 30 €.
- Zvýšenie mzdového zvýhodnenia za prácu vo sviatok, a to v dňoch 24. 12. - 26. 12. a 1. 1. príslušného kalendárneho roku vo výške 100 %.
- Predĺženie platnosti a účinnosti KZVS do 31. 12. 2020.

V Predstavenstve Únie zamestnávateľov v civilnom letectve SR a v niektorých letiskových spoločnostiach prebiehali personálne zmeny, ktoré ovplyvnili tú skutočnosť, že kolektívne vyjednanie sa uskutočnilo dňa 19. 6. 2017 a bol dohodnutý Dodatok č. 1 k predmetnej KZVS s účinnosťou od 1. 7. 2017, ktorý rieši predĺženie KZVS do 31. 12. 2020 a zvýšenie príplatku za vianočné sviatky a nový rok vo výške 65 %.

Spracovala: Gabriela Pobjecká

Z rokovania APZ a Priemyselnej bipartity

Jednou z tém verejnej časti **Valného zhromaždenia Asociácie priemyselných zväzov (APZ)**, ktoré sa uskutočnilo 14. júna 2017 v Bratislave aj za účasti sociálnych partnerov zamestnávateľských zväzov bola štvrtá éra priemyselnej revolúcie – Priemysel 4.0. Ako čestní hosti sa jej zúčastnil a so svojim príhovorom vystúpil aj prezident Konfederácia odborových zväzov Slo-

venskej republiky – KOZ SR Jozef Kollár. Digitálna ekonomika a jej dopad na pracovnú silu je veľkou výzvou a zodpovednosťou aj zástupcov zamestnancov.

APZ tvorí 6 priemyselných zväzov (Zväz automobilového priemyslu SR, Zväz strojárskoho priemyslu SR, Zväz stavebných podnikateľov Slovenska, Zväz hutníctva, ťažobného priemys-

lu a geológie SR a Slovenská elektromechanická asociácia „SEA“) a reprezentuje až 80 % percent slovenského priemyslu.

Základnými cieľmi APZ je podpora a rozvoj stabilného podnikateľského prostredia, presadzovanie zabezpečenia dostatku kvalifikovanej pracovnej sily, spolupodieľanie sa na zlepšovaní podmienok vedy, výskumu a inovácií, zvýšenie vplyvu asociácie prostredníctvom tripartity a zabezpečenie rozvoja spolupráce s partnerskými organizáciami.

Rokovanie **Konferencie Priemyselnej Bipartity** sa uskutočnilo po Valnom zhromaždení a otvoril ho jej predsedajúci Vladimír Jacko, prezident Zväzu hutníctva, ťažobného priemyslu a geológie SR. Reforma regionálneho a vysokého školstva, novelizácia Obchodného zákonníka a Zákona o kolektívnom vyjednávaní boli nosnými témami rokovania predstaviteľov priemyselných zväzov APZ a zástupcov odborových zväzov – KOVO, Integrovaného odborového zväzu (za IOZ Marta Brodzianska a Gabriela Pobjecká) a Odborového zväzu pracovníkov baní, geológie a naftového priemyslu. Členovia Priemyselnej Bipartity sa opätovne zhodli na záujme spoločne participovať na tvorbe rámcových dokumentov, ale aj konkrétnych legislatívnych návrhov.

Gabriela Pobjecká, špecialista IOZ

PRÁVNE INFORMÁCIE

Čo treba vedieť o dovolenke

Základná výmera dovolenky je najmenej **štyri týždne**. Dovoľenka zamestnanca, ktorý do konca príslušného kalendárneho roka dovŕši najmenej **33 rokov** veku, je najmenej **päť týždňov**. Týždňom dovolenky je sedem po sebe nasledujúcich dní.

Zamestnancovi vzniká za podmienok ustanovených Zákonníkom práce (ďalej len „ZP“) nárok na

- dovoľenku za kalendárny rok alebo jej pomernú časť,
- dovoľenku za odpracované dni,
- dotatkovú dovolenku.

Určenie čerpania dovolenky

Podľa § 111 ods. 1 ZP čerpanie dovolenky určuje výlučne zamestnávateľ po prerokovaní so zamestnancom podľa plánu dovoleniek určeného s predchádzajúcim súhlasom zástupcov zamestnancov tak, aby si zamest-

nanec mohol dovolenku vyčerpať spravidla vcelku a do konca kalendárneho roka. Pri určovaní dovolenky je potrebné prihliadať na úlohy zamestnávateľa a na oprávnené záujmy zamestnanca. Zamestnávateľ je povinný určiť zamestnancovi čerpanie aspoň 4 týždňov dovolenky v kalendárnom roku, ak má na ne nárok a ak čerpania dovolenky nebránia prekážky v práci na strane zamestnanca.

Podľa § 111 ods. 5 ZP platí, že ak sa poskytuje dovolenka v niekoľkých častiach, musí byť aspoň jedna časť najmenej 2 týždne, ak sa zamestnanec so zamestnávateľom nedohodne inak. Čerpanie dovolenky je zamestnávateľ povinný oznámiť zamestnancovi aspoň 14 dní vopred. Toto obdobie môže byť výnimočne skrátené so súhlasom zamestnanca.

Otázka: Môže zamestnávateľ neurčiť čerpanie dovolenky?

Podľa § 111 ods. 1 ZP čerpanie dovolenky určuje zamestnávateľ s prihliadnutím na svoje záujmy a na oprávnené záujmy zamestnanca. Ide

o právo zamestnávateľa určiť čerpanie dovolenky tak, aby bola vyčerpaná v roku, v ktorom na ňu vznikne zamestnancovi nárok. Ak zamestnávateľ toto právo nevyužije alebo z dôvodu prekážok v práci na strane zamestnanca to nie je možné, zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancovi dovolenku tak, aby sa skončila najneskôr do konca nasledujúceho kalendárneho roka.

Ak zamestnávateľ svoje právo nevyužije a neurčí čerpanie dovolenky najneskôr do 30. 6. nasledujúceho kalendárneho roka tak, aby zamestnanec vyčerpal dovolenku do konca tohto kalendárneho roka, je možné aplikovať ustanovenie § 113 ods. 2 ZP, podľa ktorého si môže čerpanie dovolenky určiť zamestnanec. Musí byť však splnená podmienka, že čerpanie dovolenky zamestnanec písomne oznámi zamestnávateľovi najmenej 30 dní vopred. Táto 30-dňová lehota môže byť so súhlasom zamestnávateľa skrátená.

Hromadné čerpanie dovolenky

Zamestnávateľ môže podľa § 111 ods. 2 ZP po dohode so zástupcami zamestnancov určiť hromadné čerpanie dovolenky, ak je to nevyhnutné z prevádzkových dôvodov. Toto hromadné čerpanie dovolenky nesmie byť určené na viac ako 2 týždne, ak ZP neustanovuje inak.

Ak ide o vážne prevádzkové dôvody, ktoré sa zamestnancom oznámi najmenej 6 mesiacov vopred, môže byť hromadné čerpanie dovolenky určené na 3 týždne. Za vážne prevádzkové dôvody sa považuje napríklad modernizácia výrobných linky alebo iné dôvody v prerušení prevádzky, ktoré sú dlhodobou plánované.

Príklad:

Zamestnanec nastúpi do práce 22. 6. 2017. Zamestnávateľ po dohode so zástupcami zamestnancov určí hromadné čerpanie dovolenky nevyhnutné z prevádzkových dôvodov, a to na dni od 3. 7. 2017 do 16. 7. 2017. Zamestnanec do dňa 3. 7. 2017 neodpracuje 21 dní, nevznikne mu nárok ani na jednu dvanásťtinu dovolenky za rok 2017.

Zamestnávateľ môže podľa § 113 ods. 1 ZP určiť zamestnancovi čerpanie dovolenky, aj keď dosiaľ nespĺnil podmienky na vznik nároku na dovolenku, ak možno predpokladať, že zamestnanec tieto podmienky splní do konca kalendárneho roka, v ktorom dovolenku čerpá, alebo do skončenia pracovného pomeru.

Ak by zamestnanec nárok na dovolenku, ktorú už vyčerpal, nespĺnil a predčasne by skončil pracovný pomer, tak zamestnanec je povinný podľa § 117 ZP vrátiť náhradu mzdy, ktorá mu bola neoprávnenne vyplatená, zamestnávateľ mu ju zrazí podľa § 131 ods. 2 písm. g) ZP.

Prerušenie dovolenky

Zamestnávateľ je podľa § 112 ods. 1 ZP povinný nahradiť zamestnancovi náklady, ktoré mu bez jeho zavinenia vznikli preto, že zamestnávateľ mu zmenil čerpanie dovolenky alebo ho odvolal z dovolenky.

Podľa § 114 ZP sa dovolenka prerušuje vtedy, ak:

- nastúpi zamestnanec v priebehu dovolenky službu v ozbrojených silách,
- bol uznaný za dočasne práceneschopného pre chorobu alebo úraz,
- ošetruje chorého člena rodiny,
- nastúpi na materskú dovolenku zamestnankyňa alebo nastúpi na rodičovskú dovolenku zamestnanec podľa § 166 ods. 1 ZP (je to obdobie starostlivosti o narodené dieťa, počas ktorého vypláca Sociálna poisťovňa dávku nemocenského poistenia, ktorou je materské).

Dovolenka sa neprerušuje vtedy, ak:

- zamestnávateľ určí čerpanie dovolenky na čas ošetrovania chorého člena rodiny na žiadosť zamestnanca.

Podľa § 112 ods. 2 ZP platí, že zamestnávateľ nesmie určiť čerpanie dovolenky na obdobie, keď je zamestnanec uznaný za dočasne práceneschopného pre chorobu alebo úraz, a na obdobie, počas ktorého je zamestnanec na materskej dovolenke a rodičovskej dovolenke. Počas ostatných prekážok v práci na strane zamestnanca môže zamestnávateľ určiť zamestnancovi čerpanie dovolenky len na jeho žiadosť.

Otázka: Zamestnávateľ odsúhlasil zamestnankyni čerpanie dovolenky v dňoch od 9. 3. 2017 do 20. 3. 2017. Dňa 16. 3. 2017 z dôvodu ochorenia dieťaťa vznikol zamestnankyni nárok na ošetrovné podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Mohol zamestnávateľ na základe žiadosti zamestnankyni vykazovať dni dovolenky aj v dňoch 16. 3. 2017 až 20. 3. 2017?

Áno, zamestnávateľ mohol dovolenku neprerušiť, ak ho zamestnankyňa o to požiadala.

Zánik nároku na dovolenku

Nárok zamestnanca čerpať dovolenku nemožno previesť na inú osobu. Smrťou zamestnanca nárok na dovolenku zaniká.

Peňažné nároky zamestnanca jeho smrťou nezaničujú, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Nárok na náhradu mzdy sa posudzuje ako peňažný mzdomý nárok z pracovného pomeru. Je súčasťou peňažného nároku z pracovného pomeru zomretého zamestnanca. Podľa § 35 ZP do výšky 4-násobku priemerného zárobku zamestnanca prechádzajú mzdomé nároky postupne priamo na manžela/manželku, deti a rodičov, ak so zamestnancom žili v čase smrti v domácnosti. Predmetom dedičstva sa stávajú, ak týchto osôb niet.

Dôvody krátenia dovolenky za kalendárny rok

Zamestnancovi, ktorý splnil podmienku odpracovania aspoň 60 dní v kalendárnom roku, za ktorý sa dovolenka poskytuje, môže podľa § 109 ods. 1 ZP zamestnávateľ krátiť dovolenku za prvých 100 zameškaných pracovných dní o jednu dvanásťtinu a za každých ďalších 21 zameškaných pracovných dní rovnako o jednu dvanásťtinu, ak v tomto kalendárnom roku nepracoval z dôvodu:

- výkonu mimoriadnej služby v období krízovej situácie alebo alternatívnej služby v čase vojny a vojnového stavu,
- čerpania rodičovskej dovolenky podľa § 166 ods. 2 ZP,
- dlhodobého uvoľnenia na výkon verejnej funkcie a na výkon odborovej funkcie podľa § 136 ods. 2 ZP,
- dôležitých osobných prekážok v práci podľa § 141 ods. 1 a ods. 3 písm. c) ZP.

Pri uvedených dôvodoch krátenia dovolenky musí byť zamestnancovi, ktorého pracovný pomer u toho istého zamestnávateľa trval počas celého kalendárneho roka, poskytnutá dovolenka aspoň v dĺžke jedného týždňa, mladistvému zamestnancovi v dĺžke 2 týždňov.

Dovolenka za kalendárny rok a pomerná časť dovolenky za kalendárny rok sú oproti dovolenke za odpracované dni výhodnejšie, pretože sa podľa pravidiel ustanovených v ZP krátiť až po 100 dňoch prekážok v práci, ktoré sa nepovažujú za výkon práce. Dovolenka sa zamestnancovi nekráti za obdobie dočasnej pracovnej neschopnosti vzniknutej v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, za ktoré zamestnávateľ zodpovedá.

Za každú neospravedlnene zameškanú zmenu (pracovný deň) môže zamestnávateľ podľa § 109 ods. 3 ZP krátiť zamestnancovi dovolenku o 1 až 2 dni. Neospravedlnené zameškania kratších častí jednotlivých zmien sa sčítajú.

Dodatkovú dovolenku a dovolenku za odpracované dni možno krátiť iba z dôvodov neospravedlnene zameškaných zmien podľa § 109 ods. 3 ZP. Zamestnancovi, ktorý nepracoval pre výkon trestu odňatia slobody, sa podľa § 109 ods. 5 ZP za každých 21 takto zameškaných pracovných dní kráti dovolenka za kalendárny rok o jednu dvanásťtinu. Rovnako sa kráti dovolenka za výkon väzby, ak bol zamestnanec právoplatne odsúdený alebo ak bol zamestnanec spod obžaloby oslobodený, prípadne ak bolo proti nemu trestné stíhanie zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin trestne zodpovedný alebo že mu bola udelená milosť, alebo že trestný čin bol amnestovaný.

Dovolenka, na ktorú vznikol nárok v príslušnom kalendárnom roku, sa podľa § 109 ods. 7 ZP zamestnancovi kráti len z dôvodov, ktoré vznikli v tom roku.

Otázka: Zamestnávateľ zistil, že ak má zamestnanec počet dní dočasnej pracovnej neschopnosti so sviatkami, tak vychádza počet dní 101 a mal by mu krátiť nárok na dovolenku za prvých 100 dní o 1/12, v tomto prípade o 2 dni (jeho výmera dovolenky je 5 týždňov za rok). Ak sa do prvých 100 dní nezapočítajú sviatky, tak počet dní je iba 96 a vtedy by mal mať zamestnanec ešte plný nárok na dovolenku. Započítávajú sa do počtu dní dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca aj sviatky, ak ide o zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou s pracovnou dobou 40 hod./týždeň?

Do počtu zameškaných dní sa započítavajú iba pracovné dni. Sviatky sú podľa § 94 ods. 1 ZP práce dňami pracovného pokoja a na účely krátenia dovolenky sa do zameškaných dní nezapočítavajú.

Otázka: Zamestnanec má v roku 2017 celoročný nárok na dovolenku v rozsahu 25 dní. Od 1. 2. 2017 mu na jeho žiadosť poskytol zamestnávateľ neplatené pracovné voľno v rozsahu 105 pracovných dní. Ako sa bude krátiť jeho nárok na dovolenku, ak bude potom nepretržite pracovať do 31. 12. 2017?

Nárok na dovolenku sa zamestnancovi bude krátiť za prvých 100 zamestnaných pracovných dní o jednu dvanástinu, teda o 2 dni (25 : 12 = 2,08, po zaokrúhlení 2 dni). Za rok 2017 mu vznikne nárok na 23 dní dovolenky (25 - 2).

Otázka: Zamestnanec je práceneschopný od 24. 1. 2017 do 2. 5. 2017 v dôsledku pracovného úrazu, za ktorý zamestnávateľ zodpovedá. Ako ovplyvní táto jeho práceneschopnosť nárok na dovolenku za rok 2017?

Práceneschopnosť, ktorá vznikla zamestnancovi v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, za ktorú zamestnávateľ zodpovedá, neovplyvní jeho nárok na dovolenku za kalendárny rok. Na účely vzniku nároku na dovolenku sa tieto dni práceneschopnosti považujú za výkon práce podľa § 144a ods. 3 písm. a) ZP. Dovolenka tohto zamestnanca sa nekráti.

Rodičovská a materská dovolenka v súvislosti s dovolenkou za kalendárny rok

Podľa § 166 ods. 1 ZP patrí:

- žene materská dovolenka v súvislosti s pôrodom a starostlivosťou o narodené dieťa v trvaní 34 týždňov. Osamelej žene patrí materská dovolenka v trvaní 37 týždňov a žene, ktorá porodila zároveň dve alebo viac detí, patrí materská dovolenka v trvaní 43 týždňov;
- mužovi rodičovská dovolenka v súvislosti so starostlivosťou o narodené dieťa od jeho narodenia, ak sa stará o narodené dieťa (v rovnakom rozsahu ako materská dovolenka žene).

Podľa § 166 ods. 2 ZP je rodičovská dovolenka obdobie na prehlbenie starostlivosti o dieťa, ktoré je zamestnávateľ povinný poskytnúť žene a mužovi, ktorí o to požiadajú, až do dňa, v ktorom dieťa dovŕší 3 roky veku. Ak ide o dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa vyžadujúci osobitnú starostlivosť, je zamestnávateľ povinný poskytnúť žene a mužovi, ktorí o to požiadajú, rodičovskú dovolenku až do dňa, v ktorom dieťa dovŕší 6 rokov veku. Táto dovolenka sa poskytuje v rozsahu, o aký rodič žiada, spravidla však najmenej na jeden mesiac.

Dovolenka sa zamestnancovi nekráti podľa § 109 ods. 2 ZP za obdobie:

- materskej dovolenky a
- rodičovskej dovolenky podľa § 166 ods. 1 ZP.

Otázka: Kráti sa dovolenka počas obdobia čerpania materskej dovolenky?

Nárok na dovolenku sa nekráti vtedy, ak ide o obdobie, počas ktorého sa zamestnankyňa alebo zamestnanec stará o narodené dieťa a Sociálna poisťovňa vypláca nemocenskú dávku (materské). Ide o obdobie:

- materskej dovolenky v prípade, ak ju čerpá zamestnankyňa,
- rodičovskej dovolenky podľa § 166 ods. 1 ZP v prípade, ak ju čerpá zamestnanec.

Otázka: Kráti sa dovolenka počas obdobia čerpania rodičovskej dovolenky?

Je potrebné rozlišovať obdobie čerpania rodičovskej dovolenky podľa § 166 ods. 2 ZP, kedy ide o obdobie poberania štátnej dávky, ktorou je rodičovský príspevok. V takomto prípade sa nárok na dovolenku kráti.

Podmienky pre poskytnutie nevyčerpanej dovolenky

Ak si zamestnankyňa (zamestnanec) nemôže vyčerpať dovolenku pre čerpanie materskej dovolenky alebo rodičovskej dovolenky ani do konca nasledujúceho kalendárneho roka, nevyčerpanú dovolenku jej (mu) zamestnávateľ poskytne podľa § 113 ods. 3 po skončení materskej dovolenky alebo rodičovskej dovolenky.

Podľa § 113 ods. 4 a 5 ZP platí, že ak si zamestnanec nemôže vyčerpať dovolenku, pretože:

- bol uznaný za dočasne pracovne neschopného pre chorobu alebo úraz, ani do konca nasledujúceho kalendárneho roka, nevyčerpanú dovolenku mu zamestnávateľ poskytne po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca;
- bol dlhodobou uvoľnený na výkon verejnej funkcie alebo odborovej

funkcie, nevyčerpanú dovolenku mu zamestnávateľ poskytne po skončení výkonu verejnej funkcie alebo odborovej funkcie.

Dovolenka zamestnanca pri prechode práv a povinností na iného zamestnávateľa

Ak zanikne zamestnávateľ, ktorý má právneho nástupcu, prechádzajú práva a povinnosti z pracovnoprávných vzťahov na tohto nástupcu, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Týka sa to aj nevyčerpanej dovolenky, ktorú je povinný poskytnúť zamestnancovi nový zamestnávateľ, na ktorého prešli práva a povinnosti z pracovnoprávných vzťahov v dôsledku zániku zamestnávateľa počas kalendárneho roka zlúčením, splnutím, rozdelením alebo zmenou na inú právnu formu. Nový zamestnávateľ je povinný dodržiavať nároky zamestnancov ustanovené v kolektívnej zmluve, dohodnuté predchádzajúcim zamestnávateľom, a to až do skončenia jej účinnosti. Nový zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancovi nárok na dovolenku nad rámec ustanovený v Zákonníku práce, ak kolektívna zmluva u pôvodného zamestnávateľa ustanovovala zvýšenú výmeru dovolenky.

Náhrada mzdy za nevyčerpanú dovolenku

Za časť dovolenky, ktorá presahuje 4 týždne základnej výmery dovolenky, ktorú zamestnanec nemohol vyčerpať ani do konca nasledujúceho kalendárneho roka, patrí podľa § 116 ods. 2 ZP zamestnancovi náhrada mzdy v sume jeho priemerného zárobku.

Za nevyčerpané 4 týždne základnej výmery dovolenky nemôže byť zamestnancovi podľa § 116 ods. 3 ZP vyplatená náhrada mzdy, s výnimkou, ak si túto dovolenku nemohol vyčerpať z dôvodu skončenia pracovného pomeru.

Z dôvodu úspory mzdových nákladov je pre zamestnávateľa výhodnejšie, aby si zamestnanec pred skončením pracovného pomeru dovolenku vyčerpal. V opačnom prípade vzniknú zamestnávateľovi náklady na mzdu za odpracovaný čas a aj náklady na vyplatenie náhrady mzdy za nevyčerpanú dovolenku.

Otázka: Zamestnanec má nárok na 5 týždňov dovolenky. Z celoročného 5-týždňového nároku na dovolenku v roku 2016 nevyčerpal žiadny deň dovolenky. Môže túto nevyčerpanú dovolenku za rok 2016 čerpať v roku 2017? Čo ak ju nevyčerpá ani do konca roka 2017?

Ak si zamestnanec nemohol vyčerpať dovolenku v roku 2016 preto, že zamestnávateľ neurčil jej čerpanie alebo pre prekážky v práci na strane zamestnanca, zamestnávateľ je podľa § 113 ods. 2 ZP povinný poskytnúť zamestnancovi dovolenku tak, aby sa skončila najneskôr do konca nasledujúceho kalendárneho roka, v tomto prípade do konca roka 2017.

Ak si zamestnanec dovolenku nevyčerpá ani do konca roka 2017, tak podľa § 116 ods. 2 ZP platí, že za časť dovolenky, ktorá presahuje 4 týždne základnej výmery dovolenky, ktorú zamestnanec nemohol vyčerpať ani do konca nasledujúceho kalendárneho roka (v tomto prípade do konca roka 2017), patrí zamestnancovi náhrada mzdy v sume jeho priemerného zárobku. Za nevyčerpané 4 týždne základnej výmery dovolenky nemôže byť zamestnancovi vyplatená náhrada mzdy, s výnimkou, ak si túto dovolenku nemohol vyčerpať z dôvodu skončenia pracovného pomeru.

Otázka: Ak svoje právo na určenie čerpania dovolenky nevyužije ani zamestnávateľ, ani zamestnanec, vzniká zamestnancovi nárok na náhradu mzdy podľa § 116 ods. 2 ZP?

Nárok na náhradu mzdy za nevyčerpanú dovolenku vzniká, ale iba za dni, ktoré presahujú 4 týždne. V prípade skončenia pracovného pomeru sa postupuje podľa § 116 ods. 3 ZP, teda môže byť zamestnancovi vyplatená náhrada mzdy, ak si dovolenku nemohol vyčerpať z dôvodu skončenia pracovného pomeru.

Otázka: Zamestnanec, ktorý má nárok na 5 týždňov dovolenky, nevyčerpal v roku 2016 dovolenku v rozsahu 8 dní. Dovolenku za rok 2017 tiež nevyčerpá. Dňa 31. 12. 2017 skončí so zamestnávateľom pracovný pomer. Ako sa bude postupovať v tomto prípade?

Zamestnávateľ podľa § 116 ods. 3 ZP vyplatí pri skončení pracovného pomeru zamestnancovi náhradu mzdy za rok 2016 v rozsahu 8 dní a za rok 2017 v rozsahu 25 dní, celkom náhradu mzdy za nevyčerpanú dovolenku za 33 dní.

BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA

Správa o činnosti odborovej kontroly nad BOZP za rok 2016

Správa o činnosti odborovej kontroly nad stavom bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ďalej len „BOZP“) je spracovaná v zmysle uznesenia Jednotnej metodiky pre výkon odborovej kontroly nad BOZP ako aj na základe podkladových materiálov z vykonaných kontrol, zväzovou inšpektorkou bezpečnosti práce (ďalej len „ZIBP“) Integrovaného odborového zväzu (ďalej len „IOZ“).

ZIBP pri výkone svojej činnosti vychádzala z požiadaviek odborového zväzu a zo záverov a úloh, ktoré boli prijaté na základe výsledkov zistených pri kontrolnej činnosti za predchádzajúce obdobie.

Svoju pozornosť sústredila najmä na:

- kontrolu dodržiavania právnych a ostatných predpisov na zaistenie BOZP, zásad bezpečnej práce a dodržiavanie bezpečných pracovných postupov
- zlepšovanie pracovných podmienok zamestnancov
- odstraňovanie nedostatkov na základe podnetov zo strany zamestnancov
- odstraňovanie pretrvávajúcich nedostatkov
- pripomienkovanie právnych predpisov v oblasti BOZP.

Tento materiál je informatívny pre orgány Integrovaného odborového zväzu a slúži ako podklad pre spracovanie stanoviska KOZ SR k Správe o celkovom stave BOZP v Slovenskej republike za rok 2016, ktorú prerokuje vláda SR. Zdôvodňuje opodstatnenie odborovej kontroly z hľadiska starostlivosti, prevencie, výchovy zamestnancov a využitia finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre výkon odborovej kontroly.

V roku 2016 zasadala Komisia BOZP IOZ, ako poradný orgán Integrovaného odborového zväzu a zaoberala sa prevažne:

- pripomienkovaním legislatívnych zmien v oblasti BOZP
- plánovaním kontrolnej a metodickej činnosti pre sledované obdobie
- prípravou stanovísk pre potreby IOZ k materiálom týkajúcim sa oblasti BOZP a súvisiacich predpisov
- vypracovávaniu metodických materiálov pre potreby IOZ a základných organizácií IOZ z oblasti BOZP a súvisiacich predpisov
- prípravou a organizovaním 42. ročníka súťaže žiakov stredných odborných škôl z predpisov BOZP.

Poznanky a hodnotenia za sledované obdobie:

A. Vplyv odborov na prípravu legislatívy týkajúcej sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a súvisiacich oblasti

ZIBP je členkou Predstavenstva Združenia odborových inšpektorov pri KOZ SR, týmto sa priamo zúčastňuje pripomienkovania pripravovaných legislatívnych zmien v oblasti BOZP. Za sledované obdobie boli zaujaté stanoviská k 8 právnym predpisom týkajúcim sa oblasti BOZP a súvisiacich predpisov. ZIBP informovala členov ZO IOZ prostredníctvom časopisu SPEKTRUM a web stránky IOZ o aktuálnych zmenách v oblasti BOZP – novelách zákonov, o aktuálnych informáciách, o činnosti Komisie BOZP IOZ, o organizovaní a priebehu 42. roč-

níka súťaže žiakov Stredných odborných škôl z predpisov BOZP, a pod.

B. Priamy výkon kontrolnej činnosti. Porovnanie počtu zistených nedostatkov, prípadný ich pokles, alebo nárast oproti minulému roku

V porovnaní s minulým rokom sa v roku 2016 vyskytlo viac nedostatkov a porušení predpisov zistených pri zdravotnej a hygienickej starostlivosti a nedostatkov organizačného charakteru. Zlepšenie nastalo pri poskytovaní a používaní osobných ochranných pracovných prostriedkov, pri spolupráci, ustanovení a činnosti zástupcov zamestnancov pre BOZP a komisie BOZP. Neboli zistené nedostatky zisťované pri organizovaní a výkone nadčasovej alebo nočnej práce.

C. Reálny vplyv legislatívy a dopad kontrolnej činnosti odborov na zamestnancov a na zlepšovanie podmienok v oblasti BOZP

Na základe výsledkov kontrolnej činnosti, poskytovania metodickej pomoci pri návštevách základných organizácií, vypracovávania stanovísk a metodických materiálov je vidieť snahu o zlepšenie pracovných podmienok pre zamestnancov v oblasti BOZP a súvisiacich predpisov, taktiež snahu riešiť a odstrániť zistené nedostatky v organizáciách v pôsobnosti IOZ.

D. Odporúčania a príslušné závery na zameranie odborovej kontroly a činnosti v oblasti BOZP pre ďalšie obdobie

V zmysle poznatkov získaných z kontrolnej činnosti a osobných rozhovorov so zamestnancami doporučujeme venovať v budúcnosti zvýšenú pozornosť poskytovaniu hygienickej a zdravotnej starostlivosti pre zamestnancov v súčinnosti s Pracovnou zdravotnou službou zamestnávateľa a zástupcami zamestnancov.

V roku 2016 vykonávala odborovú kontrolu nad stavom BOZP v zmysle organizačnej štruktúry jedna ZIBP, vykonala celkovo 30 previerok.

V r. 2016 bola ZIBP prizvaná k šetreniu jedného registrovaného pracovného úrazu u zamestnávateľa **Dopravný podnik mesta Košice**. Tento pracovný úraz nebol evidovaný ako závažný. Postihnutému bola priznaná náhrada škody vo výške 100%.

Za sledované obdobie boli zistené nedostatky technického charakteru, nedostatky zisťované v pracovných priestoroch a pracovných podmienkach, nedostatky zistené pri poskytovaní, používaní osobných ochranných pracovných prostriedkov, nedostatky a porušenia predpisov zistené pri zdravotnej a hygienickej starostlivosti, činnosti zástupcov zamestnancov pre BOZP a nedostatky organizačného charakteru.

Ďalej bola poskytovaná metodická pomoc pre ZO IOZ pri každej návšteve ZO IOZ, písomné vypracovanie metodických materiálov poskytovanie právnej pomoci z oblastí:

- nároky zamestnancov v letných horúčavách
- mzdových nárokov pri staženom výkone práce, pri práci
- účasť na rekondičných pobytoch, resp. rehabilitácii
- spolupráce PZS a zástupcov zamestnancov
- právomoci zástupcov zamestnancov pre BOZP
- mikroklimatických podmienok na pracoviskách
- pomoc pri uplatňovaní vyhlášky č. 99/2016

o podrobnostiach a ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci, nakoľko zamestnávateľa nedodržiať určené limity tepelnej mikroklimy, resp. sa pohybujú na hraničných rozmedziach, ktoré ustanovuje táto vyhláška

- merania škodlivých faktorov v pracovnom prostredí
- poskytovanie OOPP s reflexnými prvkami – spoluúčasť zástupcov zamestnancov a ZO
- poskytovanie príspevkov zamestnávateľov na DDS pre zamestnancov pracujúcich v 3. a 4. kategórii rizika.

V dňoch 4. a 5. mája sa v hoteli Sorea Titris Tatranská Lomnica uskutočnil 42. ročník súťaže žiakov stredných odborných škôl z predpisov BOZP.

IOZ sa zapojil do Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020, ktorého cieľom bolo analyzovať vymožitelnosť práva pri povinných príspevkoch zamestnávateľov na doplnkové dôchodkové sporenie pre tých zamestnancov, ktorí vykonávajú práce zaradené do kategórie rizika 3. a 4.

Každoročne si odbory na celom svete pri príležitosti 28. apríla ako Svetového dňa bezpečnosti a zdravia pri práci pripomínajú Medzinárodný spomienkový deň na zamestnancov, ktorí zomreli v dôsledku úrazu na pracovisku alebo dôsledkom choroby z povolania. V tomto roku sa spomienkové zhromaždenie za účasti sociálnych partnerov konalo 5. mája 2016 v Bratislave.

Je potrebné naďalej vykonávať preventívne previerky nad stavom BOZP s cieľom dosiahnuť lepšie podmienky pre zamestnancov a postupovať v zmysle Priorít IOZ v oblasti BOZP na r. 2017, ktoré sú prílohou tejto správy.

Priority IOZ v oblasti BOZP na r. 2017

- Zamerať činnosť ZIBP na zabezpečenie úloh prijatých II. zjazdom IOZ a VIII. zjazdom KOZ SR.
- Pri kontrolnej činnosti dbať aj na dodržiavanie prijatých záväzkov v KZVS a PKZ v oblasti BOZP.
- Na základe najčastejšie zistených skutočností pri kontrolnej činnosti v r. 2016 je potrebné zamerať pozornosť na zlepšovanie pracovných podmienok na pracoviskách, prevažne po stránke hygienickej a organizačnej.
- Vykonávať následné kontroly zamerané na kontrolu odstránenia zistených nedostatkov z vykonaných previerok za predchádzajúce obdobie.
- V prípadoch opakovaného porušenia pravidiel bezpečnej práce vyplývajúcich z ustanovení Zákonníka práce a zákona o BOZP, využiť ustanovenie § 239 písm. e) Zákonníka práce.
- Pri kontrolnej činnosti na pracoviskách jednotlivých zamestnávateľov aktívne zisťovať skutkový stav všetkých pracovísk a získané poznatky účinne a bez negatívnych postihov pre zamestnancov prerokovávať na úrovni zodpovedných vedúcich zamestnancov.
- Vyhodnotenie Hlavných úloh IOZ v oblasti BOZP prerokovávať v Správach o činnosti IOZ a rokovaniach Predsedníctva a Snemu IOZ.

VYHODNOTENIE 43. ROČNÍKA SÚŤAŽE ŽIAKOV STREDNÝCH ODBORNÝCH ŠKÔL V OBLASTI BOZP

V dňoch 3. a 4. mája 2017 sa v priestoroch hotela Sorea Titris Tatranská Lomnica uskutočnilo súťažno-vzdelávacie podujatie 43. ročníka celoštátnej súťaže žiakov stredných odborných škôl v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorého organizátorom bol Integrovaný odborový zväz.

Podstatou myšlienky organizovať túto ojedinelú aktivitu na Slovensku je postupné získavanie mladých ľudí, ktorí ešte nemajú žiadne praktické skúsenosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia na pracovisku, ako aj prirodzené návyky na takúto ochranu a na rešpektovanie princípov BOZP. Cieľom je osvojenie si teoretických vedomostí a ich uplatňovanie v praxi, resp. v zamestnaní po ukončení štúdia a samozrejme prevencia pred nežiaducimi udalosťami na pracoviskách, vstúpenie zásad ochrany vlastného zdravia, ale aj zdravia svojich kolegov v pracovnom procese.

Aj tento ročník sa konal **pod záštitou ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Petra Plavčana a ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky Jána Richtera.**

Celoslovenské kolo súťaže otvorila predsedníčka Integrovaného odborového zväzu **Marta Brodzianska.**

Aktérmi súťaže boli trojčlenné súťažné tímy zo stredných odborných škôl so zameraním na stavebníctvo, automobilový priemysel, dopravu, lesníctvo, obchod a služby a školy technického a polytechnického charakteru. Súťažili chlapci a dievčatá, ktorí sa umiestnili na prvých troch

miestach vo svojich školách na školských kolách, v súlade s propozíciami vydanými Integrovaným odborovým zväzom k organizovaniu 43. ročníka súťaže.

Celoštátneho kola sa zúčastnili žiaci 13 škôl, konkrétne zo:

- Strednej odbornej školy lesnickej Tvrdošín
- Strednej odbornej školy obchodu a služieb Trnava
- Strednej odbornej školy stavebnej Emila Belluša Trenčín
- Strednej odbornej školy Prievidza
- Strednej odbornej školy stavebnej Nitra
- Strednej odbornej školy technickej Prešov
- Strednej odbornej školy Ostrovského Košice
- Spojenej školy – Strednej odbornej školy automobilovej Banská Bystrica
- Strednej odbornej školy dopravnej Prešov
- Spojenej školy Kremnička Banská Bystrica
- Strednej odbornej školy stavebnej Žilina
- Strednej odbornej školy stavebnej Liptovský Mikuláš
- Strednej odbornej školy polytechnickej Zlaté Moravce

Súťaž prebiehala v troch okruhoch:

- A. **Testová časť** – 10 otázok (písomný test)
- B. **Praktické simulované situácie** – videofilmy (písomný popis nedostatkov)
- C. **Všeobecné predpisy na zabezpečenie BOZP** – 50 otázok (ústna odpoveď)

Nad priebehom súťaže dozerala a súťaž hodnotila porota zložená aj v tomto roku z odborníkov v tejto oblasti. Predsedom poroty bol predseda komisie BOZP IOZ **Pavol Konýček**, členmi poroty boli inšpektor práce Prešovského inšpektorátu práce **Peter Zakuťanský**, odborník z odboru BOZP spol. GAJOS, s.r.o., Liptovský Mikuláš **Martin Trnovský**, odborník z odboru BOZP KOZ SR **Bohuslav Bendík** a za Úrad verejného zdravotníctva SR bola členkou poroty **Ludmila Ondrejková**.

Výsledky 43. ročníka súťaže žiakov SOŠ v oblasti BOZP

Ocenenia za súťaž jednotlivcov si prevzali títo žiaci:

1. miesto: **Jakub Svrbík**
(zo Strednej odbornej školy Trenčín)
2. miesto: **Šimon Kukuc**
(zo Strednej odbornej školy lesníckej Tvrdošín)
3. miesto: **Timotej Čovari**
(zo Strednej odbornej školy Prievidza)

Ocenenia stredných odborných škôl, ktorých reprezentanti v súčte získali najviac bodov si prevzali:

1. miesto: **Stredná odborná škola Prievidza**
2. miesto: **Stredná odborná škola lesnícka Tvrdošín**
3. miesto: **Stredná odborná škola stavebná Žilina**

Víťazi – jednotlivci, umiestnení na prvých troch miestach získali diplom a hodnotné vecné ceny od partnerov súťaže. Veľmi hodnotnú prvú cenu pre jednotlivca – notebook s celým príslušenstvom a softvérom venovala spol. Letisko Košice-Airport Košice, a.s.

Víťazi – školy umiestnené na prvých troch miestach získali diplom a vecné ceny od partnerov súťaže. **Víťazná škola** získala navyše **ročníkový a putovný pohár Integrovaného odborového zväzu**.

Vďaka partnerovi súťaže – Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska, bola už po štvrtýkrát vyhodnotená a ocenená nielen najlepšia škola – ako absolútny víťaz súťaže, ale aj najlepšia stavebná škola, ktorá získala Putovný i ročníkový pohár prezidenta Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska a udeľoval ju osobne pán prezident:

1. miesto: **Stredná odborná škola Prievidza**
2. miesto: **Stredná odborná škola stavebná Žilina**
3. miesto: **Stredná odborná škola stavebná Liptovský Mikuláš**

Účasť na celoštátne kolo súťaže prijali vzácní hostia, ktorými boli viceprezidenta KOZ SR **Monika Uhlerová**, štátny tajomník MPSVR SR **Branislav Ondruš**, prezident Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska **Pavol Kováčik**, prednosta Mestského úradu mesta Vysoké Tatry **Eugen Knotek**, hlavný inšpektor práce Prešovského Inšpektorátu práce **Daniel Hrabko**, nesor súťaže **Ján Rapan** a v neposlednom rade nimi boli zástupcovia partnerských spoločností.

Pozvanie na súťaž prijali – zástupca spol. Letisko Košice – Airport Košice, zároveň člen výboru Regionálnej rady a predseda ZO IOZ **Lubomír Trešo**, za NN poisťovňu a dôchodkové spoločnosti obchodný riaditeľ **Jan Zápotočný**, spol. GAJOS Liptovský Mikuláš zastupoval člen rozhodcov-

skej poroty **Martin Trnovský**, za Inštitút bezpečnosti práce Bratislava riaditeľ spol. **Milan Fančovič** a manažérka kvality Gabriela Fančovičová, za spol. IKEA Components Malacky odborníci pre oblasť BOZP **Adriana Masaryková** a **Ronald Maliňák**, za Československú obchodnú banku manažérka externých sietí **Jana Blaščáková**, za spol. Uni Credit Bank **Dušan Konečný**, za spol. Trexima Bratislava, váš partner na trhu práce **Jozef Krabáč**, za spol. UVEX Safety SK manažér marketingu a predaja **Štefan Brehový** a v neposlednom rade Peter Toporcer za hotelovú spoločnosť SOREA, ktorý bol ako riaditeľ hotela aj hosťiteľom účastníkov súťaže.

- Tohtoročnej súťaže sa pre pracovné povinnosti nemohol zúčastniť predseda predstavenstva Bratislavskej vodárenskej spoločnosti **Zsolt Lukáč** a partneri nasledovných spoločností – **STRABAG Bratislava**, **EUROVIA SK Košice**, **Inžinierske stavby Košice**, **J&T Banka**, **Asseco Central Europe** a **Zväz automobilového priemyslu**.

Priebeh a výsledky 43. ročníka celoštátnej súťaže žiakov stredných odborných škôl v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci organizovaný Integrovaným odborovým zväzom v plnej miere naplnil podstatnú myšlienku a cieľ súťaže, a to prehlbovanie, získavanie a osvojovanie zásad ochrany vlastného zdravia, ale aj zdravia budúcich kolegov v pracovnom procese u mladých ľudí pripravujúcich sa na budúce povolanie.

Aj tohtoročné celoštátne kolo sa uskutočnilo vďaka súťažiacim žiakom a stredným odborným školám, ktoré zorganizovali vo svojich školských kolách a vytvorili tým podmienky na účasť svojich žiakov. Neodmysliteľnými participátormi súťaže aj v tomto roku boli sociálni partneri, ako aj ďalší partneri odborového zväzu, bez ktorých by sa zväz nevedel zhostiť úlohy organizátora tejto ojedinelej aktivity na Slovensku.

Integrovaný odborový zväz v súlade so svojím programom bude v roku 2018 organizovať aj 44. ročník súťaže. Veríme, že aj pri príprave a organizovaní tohto ročníka príjmu účasť naši partneri vrátane sociálnych partnerov, a takto spoločne prispejeme k výchove mladej generácie na budúce povolanie, s dôrazom na ochranu toho najdrahšieho a to je ochrana zdravia a života.

Materiály o BOZP pripravila Iveta Kucová

DO POZORNOSTI ODBORÁROM

DENNÍK PRÁCA – PROJEKT RADY MLADÝCH PRI KOZ SR

Denník Práca je odborový projekt Rady mladých KOZ SR zameraný na zvyšovanie povedomia o sociálnej a odborárskej problematike v rámci slovenskej verejnosti. Problematika je aktuálna a zrozumiteľná pre cieľovú skupinu mladých členov odborov (ale aj neorganizovaných). Odporúčame otvoriť na stránke www.dennikpraca.sk

DENNÍK PRÁCA

PROJEKT RADY MLADÝCH PRI KOZ SR

DOMOV SPRÁVY EKONOMIKA SOCIÁLNA POLITIKA KOMENTÁRE
ZAHRANIČIE REGIÓNY KONTAKT

Jozef Kollár: Kde je kolektívna zmluva, tam sú mzdy v priemere o 18,5% vyššie

13. júna 2017 Redakcia

Približujeme sa vyspelej Európe, teda aspoň vo vyjadreniach, avšak už nie v skutkoch. Najnovším príkladom je kolektívne vyjednanie na Slovensku, ktoré

Odborári majú vlastný scenár pre budúcnosť Európy

„Z Junckerovej ponuky scenárov o budúcnosti EÚ sa neprikláňame ani k jednej. Inštitúciám sme zaslali vlastnú, ktorú sme vytvorili ako alternatívu.“

Boj za konvergenciu miezd už aj na medzinárodnej pôde

9. júna 2017 Redakcia

V poradí 106. zasadnutie Medzinárodnej konferencie práce sa koná v Ženeve od 5.-16. júna 2017. Na konferencii sa zúčastňujú zástupcovia vlád,

Mobilizujme sa spoločne pre lepší svet, skôr než bude príliš neskoro

9. júna 2017 Redakcia

HLAĎAŠ NIČO?

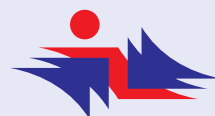
HLAĎAŤ ...

EURÓPA POTREBUJE RAST MIEZD

ZO ZAHRANIČNÝCH AKTIVÍT IOZ

Spoločné rokovanie vedení IOZ a partnerských odborových zväzov z Českej republiky

V súlade s Plánom zahraničnej činnosti IOZ na rok 2017 a v súlade s plnením Dohôd o spolupráci medzi IOZ a partnerskými odborovými zväzmi z Českej republiky (OS STAVBA ČR, OS TOK ČR a OS DOSIA) sa konalo každoročne organizované rokovanie zástupcov vedení spomínaných odborových zväzov. Tento rok to bolo historicky prvé takéto spoločné rokovanie vedení, na ktorom sa zúčastnili zástupcovia zo všetkých štyroch odborových zväzov. Stretnutie sa konalo v Žiline v dňoch 24. – 25. 5. 2017. Za slovenskú stranu sa rokovania zúčastnili predsedníčka IOZ Marta Brodzianska, členovia Predsedníctva IOZ Erika Lörinczová a Igor Neumann a zamestnanci IOZ Kamila Horínková, Mária Urbanová a Jaroslav Chrupka. Za OS STAVBA ČR boli na rokovaní prítomní predseda OS STAVBA ČR Milan Vomela a podpredseda OS STAVBA ČR Pavel Zítko. Za OS TOK ČR sa rokovania zúčastnili predseda OS TOK ČR Zdeněk Heller a podpredseda OS TOK ČR Miloš Koneč-

Integrovaný odborový zväz

ný. Za OS DOSIA boli na rokovaní zúčastnení predseda OS DOSIA Jan Rejský a podpredseda OS DOSIA Jan Čup. Účastníci oboch rokovaní sa vzájomne informovali o spoločensko-politickej situácii na Slovensku a v Čechách, podali aktuálne informácie o činnosti odborových zväzov a odborových centrál v SR a ČR, diskutovali o návrhu na ďalšiu spoluprácu medzi IOZ a partnerskými odborovými zväzmi z Českej republiky v rokoch 2017 a 2018. Na rokovaní boli prediskutované a následne podpísané priebežné hodnotenia plnenia dohôd o spolupráci vyššie menovaných odborových zväzov za rok 2016. Českí partneri sa v Žiline ešte dňa 25. 5. 2017 zúčastnili ako hostia aj rokovania Snemu IOZ, na ktorom predsedovia IOZ aj vystúpili.

IndustriAll Europe

V dňoch 27. – 29. marca 2017 v Budapešti sa uskutočnilo ďalšie z pravidelných rokovaní zástupcov národných odborových centrál Východného regiónu IndustriAll Europe zo Slovinska, Maďarska, Poľska, Českej republiky, Slovenska (IOZ, OZ KOVO a ECHOZ).

Za IOZ sa rokovania zúčastnili predsedníčka Marta Brodzianska a členka predsedníctva a sekcie TOK IOZ Mária Kotesová.

Rokovania sa zúčastnil i zástupca generálneho tajomníka IndustriAll Europe Luc Triangel.

Po úvodných procedurálnych otázkach, privítaní prítomných riadiacim rokovaním Jaroslavom Součkom (predseda OS KOVO) vystúpil zástupca FES. V príhovore Daniel Reichert kladne zhodnotil spoluprácu FES a Východného regiónu IndustriAll (ďalej len „VR IE“) a oboznámil prítomných o budúcej participácii FES na rokovaní VR IE a novom zástupcovi FES v regióne, ktorým bude Mathias Weber.

Hlavnými obsahovými témami rokovania boli :

Rezolúcia „Rovnaký plat za rovnakú prácu“ (Benoit Gerit, IE)

V úvode zvýraznil význam tejto rezolúcie pre odbory a zamestnancov v EÚ v oblasti odmeňovania. Kampaň má aj sociálnu dimenziu a ide v nej hlavne o vyjadrenie solidarity navzájom. Má posilniť odbory a zvýšiť ich spoluprácu v kolektívnom vyjednávaní najmä v oblasti odmeňovania. Bude sa ňou zaoberať aj Výbor pre sociálnu politiku (CBSPC), je tiež spojená s kampaňou EOK „Európa potrebuje rast miezd“. IE plánuje rôzne aktivity – konferencie (6. - 7. 12. 2018), workshopy – napríklad Workshop pre východný región v Prahe (17. - 19. 10. 2017). CBSPC sa v poslednej dobe snaží revidovať niektoré významné politické smery – mzdový Koor dinačná pravidlo Sociálna Charta o pracovný čas, atď.

Po diskusii prijaté závery:

Členské odborové zväzy budú pokračovať v kampani na národnej úrovni s vládami a zamestnávateľmi (v niektorých krajinách dialóg začali na všetkých úrovniach, v niektorých krajinách bežné výstupy sú vyjasnené, situácia v jednotlivých krajinách sa líši).

Na európskej úrovni – odporúčanie pre IE:

- pokračovať v diskusiách o minimálnej mzde v Európe (možnosť všeobecného rastu miezd). IE nemá partnera na európskej úrovni za zamestnávateľov.
- viesť diskusie o dopadoch migrácie na trh práce, prisťahovalci nesmú byť zneužití a zároveň vyjednávanie o mzdách v jednotlivých krajinách nesmie byť narušené
- OS KOVO / ČR začne pracovať na vizualizáciu kampane (plagáty, logo, letáky, smernice, spoločná konferencia – účasť vlády, zamestnávateľia, médiá atď.) OS ponúka spoluprácu v tejto veci na dobrovoľnej báze s ostatnými odborovými zväzmi v regióne (kontaktná osoba: D. Sakařova).
- Ďalšie hodnotenie prebehne na ďalšom zasadnutí VR IE na jeseň t.r., vrátane diskusie o konkrétnych činnostiach, ktoré majú byť realizované.

Budovanie sily odborových zväzov a organizovanie (Luc Triangel, IE)

V úvode zdôraznil, že pri realizácii našich priorít, vrátane uznesení

o „rovnakej odmene za prácu“ potrebujeme v Európe silné odbory. Preto Kongres v júni 2016 prijal štvrtú prioritu „Stavebné Trade Union Powers“.

Predstavil akčný plán k posilneniu odborov, ktorý bude prijatý budúci výkonným výborom IE. Akčný plán sa sústreďí na rôzne činnosti. Hlavným cieľom je získať členov odborov na podnikovej úrovni v jednotlivých krajinách kde odbory nie sú (OZ budú na požiadanie IE vybrané 2-4 firmy).

Odborný seminár IE a FES je plánovaný na november 2017. Účastníci podporili aktivity v tejto oblasti.

Dohody agendy výkonného výboru IE, Brexit a obchodných (Luc Triangel, IE)

Vo svojom vystúpení podal informácie o úlohách a ďalších aktivitách IE. Okrem iného uviedol, že regionálne aktivity by mali byť lepšie prepojené s prácou výkonného výboru (EC).

Ďalšie zasadnutie EK sa bude konať v júni 2017 v Londýne. Prvá časť budúceho rokovania EK sa bude zaoberať Brexitom – panelová diskusia, prijatie rezolúcie / vyhlásení. EK bude diskutovať aj o ďalších dôležitých témach, ako je Biela kniha o budúcnosti Európy, európske piliere pre sociálne práva, sociálneho samitu EÚ, atď. Dôležité sú tiež obchodné dohody – napr. budú diskutované MES v Číne, reforma ETS, IE manifest, regionálne práce.

V diskusií o Brexite všetky krajiny vyjadrili obavy pracovníkov a ich rodín z východnej oblasti pracujúcich vo Veľkej Británii. Účastníci tiež súhlasia s princípmi IE uvedených v dokumente o obchodnej dohode.

Ďalšími bodmi rokovania boli:

Príprava nasledujúceho rokovania VR IE

Budúce rokovanie VR IE sa bude konať v SLOVINSKU – Eubľana / Bled v termíne 11. – 13. 9. 2017. (Tlmočenie bude zabezpečené FES len 1 deň.).

Návrh programu rokovania:

- 1) Hodnotenie pokroku pri realizácii rezolúcie „rovnakej odmeny za rovnakú prácu a solidarity v EÚ“
- 2) Diskusia o kľúčových otázkach agendy budúceho výkonného výboru IE
- 3) Správy členských krajín – Informácie o aktualizácii a prezentácii
- 4) Ostatné (najnovšie informácie – reakcie na vývoj, prípady, ako je Brexit a ďalšie)
- 5) Ostatné návrhy členských OZ

Správy členských krajín

Všetky krajiny s výnimkou Slovenska predložili správy o krajinách s predstihom, Slovensko ju doručilo na mieste. (Všetky správy sú k dispozícii na webových stránkach IE v časti východného regiónu).

Ostatné

Prítomní boli oboznámení s termínmi dôležitých aktivít:

- **Workshop pre východný región IE - Praha, 17. – 19. 10. 2017**
- **Konferencia ku kolektívnemu vyjednávaní - 6. – 7. 12. 2018**

Spoločné rokovanie Rady hospodárskej a sociálnej dohody ČR a Hospodárskej a sociálnej rady SR

V dňoch 29. – 30. marca 2017 v Kamenici pri Prahe rokovali zástupcovia Hospodárskej a sociálnej rady SR a Hospodárskej a sociálnej dohody ČR. Bolo to v poradí druhé stretnutie zástupcov vlád, zamestnávateľov a odborov z oboch krajín. Prvé sa uskutočnilo pred rokom a pol v Bratislave.

V prvý deň sa uskutočnili pracovné rokovania zástupcov národných tripartít, a to predovšetkým medzi zástupcami zamestnancov a zamestnávateľov, v rámci ktorých si vymenili poznatky a skúsenosti z realizácie úloh sociálneho partnerstva.

Spoločné rokovanie obidvoch tripartít sa uskutočnilo 30. marca za účasti predstaviteľov oboch vlád, zástupcov zamestnancov a zamestnávateľov:

Slovenskú stranu reprezentovali podpredseda vlády pre investície a informatizáciu Peter Pellegrini, minister práce, sociálnych vecí a rodiny Ján Richter, minister školstva, vedy, výskumu a športu Peter Plavčan, minister dopravy a výstavby Árpád Érsek, štátna tajomníčka Ministerstva financií Dana Meager a štátny tajomník Ministerstva hospodárstva Vojtech Ferencz.

Časť zamestnancov zastupoval prezident KOZ Jozef Kollár, viceprezidentka KOZ Monika Uhlerová, predsedovia odborových zväzov Marta Brodzianska (IOZ), Pavel Ondek (OZPŠaV) a Jozef Zadiňan (OZPOCR).

Za stranu zamestnávateľov sa zúčastnili prezident AZZZ Tomáš Malatinský, viceprezidenti AZZZ Rastislav Machunka a Roman Karlubík, viceprezidenti RÚZ Luboš Sirota a Mário Lelov-

ský a podpredsedovia ZMOS Jozef Dvonč a Milan Muška

Českú stranu reprezentovali premiér Bohuslav Sobotka, ministerka práce a sociálnych vecí Michaela Marksová, minister dopravy Dan Ťok, ministerka pre miestny rozvoj Karla Šlechtová a ďalší predstavitelia vlády ČR.

Za stranu zamestnancov sa zúčastnili predseda ČM KOS Josef Štredula, predseda ASO Bohumír Dufek a predsedovia odborových zväzov Dagmar Žitníková (OSZaSS), Jaroslav Souček (OS KOVO), Milan Vomela (OS Stavba), Jan Sá-

bel (OSPBGaNP) a Zdeněk Černý (OS ECHO).

Stranu zamestnávateľov zastupovali prezidenti zväzov zamestnávateľov Jaroslav Hanák (priemyslu), Jan Weisner (zamestnávateľských a podnikateľských zväzov), Marta Nováková (OaCR), Václav Matyáš (stavebníctvo) a ďalší.

Obsahom rokovania boli aktuálne témy:

Európsky pilier sociálnych práv

Tu prítomní kladne hodnotili vzájomnú podporu pri rokovaniach o aktuálnych témach eu-

rópskej úrovni. Práve pri téme týkajúcej sa európskeho piliera sociálnych práv minister J. Richter zdôraznil: „Čím viac konkrétnych sociálnych práv bude zakotvených v tomto vznikajúcom európskom pilieri, tým bude Európa sociálnejšia vrátane jednotlivých členských krajín. Myslí si, že tu je absolútna zhoda“.

Smernica EP a Rady EÚ o vysielaní pracovníkov

Pokračujúca negotácia o európskej smernici o vysielaní pracovníkov je veľmi dôležitou témou v EÚ a ako sa všetci zhodli, ide o vážny problém, ktorý rozdelil EÚ na 2 časti – staré a nové krajiny Európskej únie, a jeho riešenie nebude jednoduché. Bude nutné v tejto téme hľadať kompromis, aby bola naplnená sociálne spravodlivá myšlienka smernica „aby zamestnanci za rovnakú prácu, na rovnakom mieste dostávali rovnakú mzdu“. Napr. ministerka M. Marksová vyslovila názor, že by sa malo rokovať so zástupcami Európskej komisie práve o tejto problematike a poukázať na tie praktiky, ktoré používajú zvlášť voči slovenským a českým vodičom kamiónovej dopravy v Nemecku, Rakúsku, Francúzsku.

Vývoj a dôsledkov digitálnej ekonomiky, automatizácie a robotizácie na pracovné trhy

Digitalizácia, robotizácia a ich budúcnosť a ich dôsledky na trhy práce sú podľa prítomných ďalšou dôležitou európskou témou. Minister práce SR zdôraznil, že z hľadiska automatizácie práce všetky rokovania vychádzajú zo záverov zasadnutí ministrov členských krajín EÚ pre zamestnanosť a sociálnu politiku, ktorí sa stretli v rámci slovenského predsedníctva Rady EÚ v Bratislave. Ďalej pripomenul, že „digitalizácia a robotizácia nie sú otázkou budúcnosti, ale už existujú v reálnom čase. Je preto potrebné vývoj uchopiť ako výzvu pre konkurencieschopnosť a čím skôr naň adekvátne reagovať na všetkých úrovniach. Zavádzanie ďalších moderných technológií začína už teraz zásadne meniť štruktúru a požiadavky na pracovných trhoch, čo môže postupne vplývať aj na zamestnanosť v niektorých odvetviach a profesiách.“

Skúsenosti s vedením sociálneho dialógu

Sociálni partneri zhodnotili kladne význam a fungovanie sociálneho dialógu v oboch krajinách, ktorý prostredníctvom svojich pred-

stavitelov hodnotili ako kultivovaný a uskutočňovaný na viacerých úrovniach a na odbornej rovine. Taktiež bolo konštatované, že sociálny dialóg je nutné naďalej rozvíjať aj na bipartitnej úrovni. Ako výraz podpory sociálneho dialógu v ČR zo strany štátu je skutočnosť, že tento je financovaný z prostriedkov štátneho rozpočtu. Taktiež bolo konštatované, že na rozdiel od ČR na Slovensku chýba sociálny dialóg na regionálnej úrovni.

V rámci tohto bodu mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec SR v ČR Peter Weiss navrhol užšiu spoluprácu odborných orgánov oboch celoštátnych tripartít, t. j. odvetvových tripartít s prípravou programu spoločných rokovaní a prehĺbenie ďalšej spolupráce tak, aby sa spoločné rokovania mohli stať negociačnou platformou voči orgánom EÚ.

V závere prítomní predstavitelia sociálnych partnerov kladne zhodnotili nielen priebeh rokovaní, ale aj význam sociálneho dialógu v oboch krajinách, spoluprácu sociálnych partnerov s vyjadrením presvedčenia v ich pokračovanie.

Spracovala: Marta Brodzianska

Zasadnutie Wiesbadenskej skupiny stavebníctva (W6)

Každoročné rokovanie Wiesbadenskej skupiny „W6“ sa tento rok konalo na Slovensku v dňoch 5. – 6. júna 2017 v hoteli Sorea Regia v Bratislave. Tohtoročné rokovanie bolo za účasti zástupcov odborových zväzov stavebníctva združených v EFBWW: GBH Rakúsko, IG-BAU Nemecko, EFEDOSZSZ Maďarsko, BUDOWLANI Poľsko, OS STAVBA ČR a IOZ Slovensko. Za IOZ sa stretnutia zúčastnili predsedníčka IOZ Marta Brodzianska, člen predsedníctva IOZ Jozef Bóna, asistentka predsedníčky IOZ Kamila Horínková. Hostom za Slovenskú republiku bol prezident KOZ SR Jozef Kollár, ktorý prítomných v závere rokovania informoval o európskej kampani za zvýšenie miezd.

Rámčový plán rokovania zahŕňal nasledujúce body programu:

- 1) Otvorenie rokovania a vyhodnotenie záverov W6 v Prahe v roku 2016
- 2) Prezentácia aktuálnej situácie v odborových zväzoch v každej krajine
- 3) Informácie o činnosti a rozhodnutiach orgánov EFBWW a BWI
- 4) Európska kampaň za zvýšenie miezd - prezident KOZ SR
- 5) Realizácia projektu ECMIN 2.0.
- 6) Závery

Po úvodných procedurálnych otázkach prítomní pristúpili k prerokovaniu programu, ktorého obsah nadväzoval na závery z predchádzajúceho rokovania, reagoval na súčasné spoločné otázky odborových zväzov, spoluprácu BWI a EFBWW. Spoločnými témami boli situácia v sociálnom dialógu, kolektívne vyjednávanie kolektívnych zmlúv, vrátane mzdových otázok, minimálna mzda, stav členskej základne, pracovnoprávna a sociálna legislatíva, pracovné podmienky zamestnancov, zosúladovanie riešenia úloh BWI a EFBWW. Významnými obsahovými spoločnými témami presahujúcimi rámec jednej krajiny boli situácia a perspektívy odvetvia stavebníctva v krajinách W6, postoj odborov k revízii smernice EÚ o vysielaní pracovníkov a s ňou súvisiaca téma odmeňovanie zamestnancov, riešenie sociálneho dampingu. Práve tu nie sú jednotné názory pri jej uplatňovaní nielen v rámci krajín, ale aj vo vnútri, t. z., že sociálni partneri majú rozdielne názory na jej uplatňovanie.

Prítomní sa dohodli na ďalšom spoločnom rokovaní, ktoré sa bude konať v Maďarsku v 2. polovici mája 2018.

